

KÖZÉRDÉK

AZ ALSÓFEHÉRVÁRMEGYEI NEMZETI MUNKAPÁRT HIVATALOS LAPJA.

Megjelenik hetenként kétszer: esütörtökön és vasárnap.

Előfizetés: egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadóhivatal: FÖLDES EDE könyvkereskedése Nagyenyed.
Hirdetés ára: centiméterenként 6 fillér. Többzori hirdetés
árkedvezményben részesül.

Nyiltér sora 40 fillér.

Kormányképes ellenzék.

A koalíció bukásának a fő indítói oka, a közös program hiánya volt. A pártfrakciók mesterkélt voltok egymáshoz fűzve, közös programról szó sem volt!... Ennek hiánya megörölte a koalíciót.

Ugyanaz a helyzet most is. A kormány bukásában egyetértnek, de közös program nincs. Már pedig e nélkül eredményes hadjáratot nem folytathatnak.

A koronánál nincs hitelük e folytán. De nincs talajuk lefelé sem.

Látják a ferde helyzetet a koalíciósták, Botrányokkal többet sem mire nem mehetnek, elvi alapon álló erős ellenzék akarnak teremteni.

Diosérendő törekvés!... Politikai pártok elvek nélkül fenn nem állhatnak. És így természetesnek találom, ha az ellenzékiek szeretnék határozott program alapjára állani.

De az ily törekvés hajótörést szenved, a mesterkél program alapítással. Ez pedig akkor következik be, ha nem egyöntetű elemek tömörülnek össze. Az ily párt rendezhet zajos jeleneteket a parlamentben, de életerős soha nem lesz.

Hogyan egyesülhetne a radikális Justh-párt a mérsékelt Kossuth-párttal? A rombolásban egyesülhetek, de nem a produktív munkában. És ha összetákolt programmal egyesülnének, az pünkösdi királyság lenne.

Meg aztán micsoda függetlenségi párt lenne az, a hol Károlyi Mihály gróf vezérkedne? Előadása hebegő!... Tudása valamivel több a semminél!... Ultramontán érzelmű!... Mäskülönb az elvekkel nem sokat törődik!... De az oligarka főur roppant gazdag, négy mértföldre terjedő birtoka van. Ez tevénálunk szereplővé, — Magyarországon még a vagyon a tekintély. Pártvezéri szerepre azonban az nem elégséges.

De eltekintve mindettől, a függetlenségi párt irányadóvá csak akkor lesz, ha egyöntetű elvi alapon áll. És alkalmazkodik a helyzethez. Vagyis mereven nem zárkózik el a dualizmustól.

Az ily párt kormányképes ellenzékké

válk, ellenesetben többet nem. A szigorított házszabályokkal parlamenti anarchia kivan zárva. Befellegzett annak, hogy ily uton kormányokat lehessen buktatni.

Elvi vitákkal nyomulhat most már csak előtérbe valamely párt. Az ellenzéki pártok ne közös programon törjék a fejüket, amely ugyanis megbízhatlan és ingadozó alapon áll, hanem a külön pártállásukban határozott program alapjára álljanak. Külön-külön folytathatnak elvi harcokat, de együttesen soha.

Kormányképes ellenzék mindaddig nem lesz, amíg a zagyalékos alapon álló koalíciós pártok végleg nem szakítanak egymással. Multjuk bizonyíték arra, hogy összetákolt programmal csufosan elbuknak. Mostani ellenzékieskedésük bizonyíték arra, hogy terrorral sem mire nem mehetnek. Nincs más mód, mint határozott programot vallani, de azt önálló pártkeretben tenni és nem továbbra is együttesen.

Veni Sancte Spiritus! Rada György tisztelendő urnak pünkösdi gondolatai támadtak az első pünkösdre való visszaemlékezései nyomán. „Lángnyelvek csapnak le az égből” írja ő tisztelendősége az „Alsófehér”-ben gyönyörű fantáziájával és mélységes keserőséggel. Bubánatát a politika, természetesen a függetlenségi kör politikája irányítja, melyben elmerengve okvetlenül szükségesnek és sürgősnek itéli újabb, frissebb lángnyelvek lecsapását. Így szól ugyanis: „Veni Sancte! Valságos idöket élünk mi szegény magyarok! Ifjuságunk elpuhult és komoly munka után a lig érdeklödik.” Álljunk csak meg egy szóra. Melyik ifjuságot érti a megszorodott tiszt. ur? A tanuló ifjuságot? No az van olyan jó most is, mint a tiszt. ur ifjusága idejében, ha ugyan nem jobb. Van ambíciója, szorgalma; fejleszti testi erejét és ügyességét, de a szellemiekben sem marad el. A kitüntetéseknek egész sora bizonyítja, hogy szorgalmas és tehetséges a magyar ifjuság nagy része. S a torna-versenyek, atletikai viadalok bizonyítják, hogy nem elpuhult. Van bizonyára sok gyöngye is köztük. De aránylag kevesebb, mint amikor a tiszt. ur is fiataloskodott. És vajjon egyedül a fiatalság hibája-e, ha van köztük elpuhult s a komoly munka után nem érdeklöd? Tett-e például valamit a tiszt. ur is a saját hatáskörében, hogy tetterős és munkaszerető legyen a fiatalság? De menjünk csak tovább. Azért is epekedik a tiszt. ur a Spiritus Sanctus után,

mert bubánattal látja a „hivatalnokok” sorát. „Hivatalnokainkról mit szóljunk, akik a bürokrácia súlyos igáit hordozva, akarva és nemakarva már nem a nemzeti eszmék intelligens munkásai, akikkel rabszolga-módra kereskedik az a romlott kormány hatalom, amely fennmaradásáért utjában áll az emberiszabadságból sarjadzó népjogok minden követelményének.”!!!

Hogy ez a „romlott kormány” jobban gondoskodott nehéz gazdasági viszonyaink között is a „hivatalnokokról” és hogy ez a „romlott kormány” az emberi szabadságból sarjadzó népjogoknak is bőségesen eleget tett az új választójogi törvénnyel, melynek eredménye mintegy 800.000-el több választó lesz; az a tiszt. ur politikai ítélete szerint persze nem a „romlott kormány” és a munkapárt érdeme, hanem a tiszt. ur pártjé, mely megelégedett azzal, hogy lefotografáltatta magát a képviselőház előtt, de dolgozni nem akart. E felett a dolgoztalanság felett a tiszt. ur természetesen nem bankódik és emiatt a lángnyelveket nem invitálja le az égből. Rendben van.

De az nincs rendjén, hogy Magyarország intelligenciáját képező „hivatalnokokat” nem tekinti a nemzeti eszmék intelligens munkásainak, hanem rabszolga sorban lévő tömegnek, mellyel szerinte „kereskedik” a kormány. Persze, ha a „hivatalnokok” a függetlenségi körbe járnának, az már aztán olyan nemzeti munka volna, hogy csupa gyönyörűség.

Ugyátszik, hogy az egész pünkösdi cikk csak azért íródott, hogy a tiszt. ur keserveit nyilvánosságra hozhassa amiatt, mert ugy az ifjuság, mint a „hivatalnokok” jobban és öntudatosabban felelnek meg nemzeti szellemű hivatásuknak, mint ahogyan a tiszt. ur prédikál. Ez a cikk is azt bizonyítja, hogy valamivel több keresztényi szeretetet, több tisztán látást és több igazságot csepegtethetett volna a tiszt. ur elfogult pünkösdi gondolataiba.

Imádkozzék ezért, imádkozzék több bensőséggel tiszt. ur. Veni Sancte Spiritus!

A függetlenségi párt és mit ér a politikája?

Lengyel Zoltán, a ki tavaly kilépett a Kossuth-párt kötelékéből és a pártönkivüli függetlenségi csoportjához tartozik, a ki azonban — köztudomás szerint — nem vett részt a szövetség ellenzék hadakozásában, „Az Ujság” egy munkatársával beszélgetve ezeket mondotta:

Le nem küzdhető inkompatibilitás áll fönn a függetlenségi párt programja és szervezete között. A programja olyat hirdet, a mely a legserencsésebb körülmények között is csak nemzetközi konfliktus után volna valósítható; a szervezete pedig arra se való, hogy ezzel egyszerű, de eredményes parlamenti politikát lehessen folytatni. Az elszakadás Ausztriától, a teljesen külön állami berendezkedés! Ez az elv ma is, legalább hivatalosan, habár senki se akarja, senki se tudja csinálni, senki se hisz benne. Ránk maradt ez abból az időből, mikor még nem volt meg a nagy, az egységes német biradalom, a mikor még Olaszország szét volt darabolva, a balkáni nemzetek pedig le voltak igázva. Más ma a nemzetközi helyzet, a mikor a világ összes nemzetei két nagy kartelben csoportosultak. Ma ez a program, úgy a hogy van — poure et simple, semmi egyéb, mint a mit Oroszország akar és ellenségeink jósnak: a Habsburg-monarchia szétomlása. Semmi egyéb, mint bocsásuk magunkat közpreditára. Öngyilkosság. De ha nem így lenne, akkor is számolni kellene a földadattal. Ez pedig az volna, hogy Magyarországot annyi idő alatt, a mennyi alatt, de tegyük oly hatalmassá, hogy a szláv és német világáramlat közepette önállólag is megállhasson és jobban boldoguljon, mint ma. Mert csak azért, hogy végleg tönkremenjünk, nem érdemes magunkat „önállósítani.” Ez pedig annyit jelent, hogy a függetlenségi politika nem kezdete, hanem végeztelje a hareznek és munkának, mely előttünk áll. Ez a nagy feladat nem kezdődik az önálló vámtérületen, a külön hadseregen, hanem végződhetik ezzel. Ezzel is, mással is. A legnagyobb képmutatás tehát ma is, mint eddig is, józan eszű, okos embereknek a szegény népet bolondítani aszal, hogy ők, — így a hogy, vannak, egyesülve vagy szétszórva — ők csinálják a független hazát, s az ellenpárt az, a melyik ezt szegény hazát eladja; képmutatás volt ez a koalíció előtt is, azóta nyilvánvaló és tudatos szélhámosság. A függetlenségi politika, jól értelmezve, minden magyarnak legszentebb lelkiismereti és hazfias célja. Ez azonban nem jelenthet mást, mint azt, hogy a legerősebben szervezkedve, a legtöbbet dolgozva, mindenikünk legjobb tudása és ereje szerint szolgálja a nemzet ügyét, fejlessze a magyar faj hatalmát gazdasági, politikai, társadalmi, közművelődési és minden egyéb eszközzel. Mert a milyen erős a faj, csak olyan eredményes lehet a politikája.

Az a politikai párt tehát, mely ezt céljává tűzi, külön kell, hogy legyen, mint a többi, erkölcsében, szervezetében, munkában és annak eredményeiben, hogy az egész nemzet reá bízassa sorsát, mert látja, hogy nemesek többet akar, de többet is tud a másiktól.

Folytatódik még ez a politika a párthívek országos szervezkedésén. Nemcsak politikára, de elsősorban közgazdasági, aztán társadalmi munkára és végül teljes magyar célú, önálló és igazi hirszolgálatra van szükség. Ilyen volt a norvégek, az olaszok szervezkedése, ilyen az egységes német nemzetet

alapozó sok évtizedes munka, így dolgoznak a japánok, így a bolgárok. Sose próbálták ezt a miénk! Itt csak „Kossuth Lajos dicsőült atyánk”, a „Szent zászló”, a „Szabadság egyenlőség és testvériség” szerepelt szóban, tettekben mindennek ellenkezője. Tíz esztendő óta annyiszor elmondtam már ezt, de ismétlem, nehogy rám fogják, hogy most másként gondolkodom, mert abban a nemzetrontásban, ami itt a szent jelszavakkal való üzérkedés útján sok év óta különösen az utolsó esztendőben végbement, részt nem vettem, sőt ezzel nyíltan szembe helyezkedtem.

A mi a dolog aktuális részét illeti, mindenki csak örülhetne azon, ha itt egy egyetértő, becsületesen dolgozó ellenzék keletkezhetnék. De ha mind összejönnek: ezzel ennek az alakulásnak a sorsa is meg van pecsételve. Összeállanak, hogy szétmenjenek. Ha azonban azok új alapokra helyezkednének, a kik erre valók s ebben egyetértenek, ez a közélet újjászülését jelentené. Mert erre van szükség, nem pedig a repedt fazék újra való összedrótozására. Az ellenzék panaszokodik erőszak, törvénytelenység és közérköles ellen! Jó, Sok igaz van. De viszont azt kérdezem: csak nekik van-e igazuk? A munkapárt nem parlamentáris szervezetű, nem a népből gyökerezik, hanem a hivatalos hatalmon. De hát az ellenzék parlamentáris-e? Mióta lettek alkotmányos eszközök a sztrájk és a revolver? Erőszakról beszélnek. De ki kezdte és ki provokálta? Hát talán a legválságosabb időben engedni kellett volna szétzúlni az országot, hadsereget elsovvasztani, hogy szétszedjen az ellenzék? És a közérköles? No, erről jobb lesz nem beszélni! Mert ha megmérjük egyenként a bűnösöket mindkét részen, akkor olyan súlytöbblet jön ki csak pár emberük révén is, hogy szép száz évig se bírja lenyomni az egész munkapárt. Tessék a tisztogatást otthon kezdeni. Tessék a rendszerváltozást kebelbellel bemutatni. Az egyesülésen lehet kezdeni, de akkor a szervezésen kell folytatni és a legbecsületesebb hazafias munkán végezni.

Mert évtizedek példaadó munkája kell a saját bűneik jóvátételéhez is. De ez aztán ugyanolyan munkára kényszerítene a verseny elvénél fogva a parlament többi részét is. S ha egyszer parlamentáris pártszervezetbe ömlene át az ellenzék, a hol az országos szervezet, a közérdek és a közakarát — nem a vezéri önkény és lépészolt nagyságok saját külön érvényesülési taktikája, — volna a döntő, akkor a mai többség is egész létalapjában áthasonulna és a nemzet a két jó között szabadon választhatna. Ehhez nem elég a képviselő urak egyesülése, de nem is szükséges föltétlenül. Mert a bűnösök is be kell vallani. Be kell menni a parlamentbe nem ordítás és lövöldözés, hanem bocsánatkérés céljából, és bocsánatot kell kérni nem a munkapárttól, hanem a királytól és a nemzetől. A királytól, hogy a legnehezebb időben nem segítettek neki, hanem gondjait szaporították. És a nemzetől, hogy az állandó háborus veszély közepette az erők egyesí-

sítése helyett a legádázabb gyűlölködés politikáját csinálták és a külső bonyodalmak idején elmentek egész a belső forrongás célzatos megkísérléséig. És ez meg is történik, ha a nemzetnek több esze nincs, mint volt a vezér uraknak. Itt kell kezdeni. És meg fogják cselekedni, meg kell tenniük, mert a tisztulás másik módját nem vállalják, ez pedig a mandátumról való lemondás volna mindazoknak, kik a mai helyzet földézésében részesek. Akkor a nemzet maga dönthetne a megtisztulás kérdésében és nem kellene ezt önmaguknak elvégezni.

Lengyel Zoltán fejtegetéseit érdemes meg-szívelni. Nemcsak a függetlenségi, hanem a munkapártiak is méltányolhatják őznetlen igazságait.

HIREK.

— **Személyi hir.** Szász József, vármegyénk és Maros-Torda vármegye főispánja folytatva marostordamegyei körutját, a múlt napokon a Nyárádmenti falvakban tett látogatásokat. Nyárádszeredának népes küldöttsége is felkereste, ügyes-bajos dolgaikban kormánytámogatásra kérték fel főispánunkat. A főispán a hét végén tért vissza Nagyenyedre. A jövő hét folyamán újabb látogatásokat tesz s járasonként az egész megye területét fel fogja keressni.

— **A gyulafehérvári közjegyzőség.** Az igazságügyminiszter dr. Király Géza segesvári gyakorló ügyvédet gyulafehérvári királyi közjegyzővé nevezte ki.

— **A Tisza-lakoma.** A munkapárt elnöksége május 5-ére tudvalevően országos lakomát készült rendezni Tisza István gróf tiszteletére. Ezt a lakomát részint a külpolitikai helyzet feszültsége s a háborus készülődés miatt, részben azért mert a rendezőség számítását a jelentkezők száma tetemesen felülhaladta, el kellett halasztani. A bankettet már most május hó 24-én, szombaton fogják megtartani.

— **Hazabocsátják a tartalékosokat.** A hadügyminiszter már elrendelte ama tartalékosok szabadságolását, a kik a véderő törvény alapján erre ugyan igényt nem tarthatnak, de a kiknek különös családi körülményeik kívánatosá teszik, hogy a póttartalékba jussanak.

— **Esküdttszék.** A gyulafehérvári kir. törvényszéknél a folyó évi II-ik esküdttszéki ülészak folyó évi június hó 2-án kezdődik és tart körülbelül ugyanazon hó 17-éig. A folyó hó 14-én tartott sorsolási tárgyaláson kisorsoltattak rendes esküdtteknek: Száva János Csáklya, Székely János Lőrinczre, Luiszter Mihály Berve, Lőrincz István, Sándor János Nagyenyed, Salamon Simon Tövis, Gálffy János, dr. Pop Emil, dr. Metes Péter Nagyenyed, Seres Benjámín Benedek, Tamás Dénes Magyarkapud, Málnásy Károly Nagy

Nem lesz többé nedves lakás! :: Nem lesz többé nedves pincze!

mert a „BIBER” abszolút vízhatlan szigetelő, lehetővé teszi mindennemű nedves és vízállásos helyiségek tökéletes szárazzá tételét.

97 7-10 v

„BIBER”-rel bármely kőműves végezhet szakszerű szigetelést.

„BIBER” megoldja a beton és vasbeton vízhatlanítási kérdését is.

Prospektust, használati utasítást és minden egyéb felvilágosítást készséggel ad:

A „BIBER-MŰVEK” egyedárusítója BENYOVI TS MÓR fakereskedő, Nagyenyed.

enyed, Kiss Ferenc Zalatna, Király Béla, Ilyés István Nagyenyed, Horváth László Diód, Neumayer József Óregyháza, Will Károly, Harmath Miklós Nagyenyed, Hegedűs Sipos János Miriszló, Lovász Márton Lőrinczréve, Landau Pál Tompaháza, Hegyi János, Kun Gyula Nagyenyed, Takács István Vizakna, Butyka Dániel Alvincz, Czirner László, dr. Szaniszló Albert Nagyenyed, lovag Vincze Miksa Diód, Fogarasi Albert Nagyenyed. Helyettes esküdteknek: Kóródy Imre, Szalkai Sándor, Willersdorfer Ferencz, ifj. Kádár Miklós, Utry János, Schreiber Albert, Homolay Károly, Majláth Ferencz, Péter József, dr. Cserny Béla Gyulafehérvárról. Tárgyalás alá kerül körülbelül 8—10 ügy.

— **Földgáz a vasuti kocsikban.** A Máv. igazgatósága Kissármáson kompresszor-telepet létesített, amelynek segítségével a kiömlő gázt száz atmoszférára összenyomva, palackokba gyűjtik. A gázt így szállítják tovább egyes állomásokra, ahol a palackokból a gázvilágításra berendezett vasuti kocsik tartányaiba eresztik. A tartányokban levő gáz nyomása hat atmoszférára. A gáz nyolcz-ezer kalóra hőegységgel bír és ára köbméterenként fél fillér. Egy harmincz gyertyafény erősségű, befelé égő izzótest — amilyen-nel a szakaszlámpák vannak felszerelve — a földgázból óránként körülbelül husz litert fogyaszt.

— **Utánozta a vezéreit.** Pünkösöd hétfőjén városunk egyik vendéglőjében vendégek szórakoztak. Az egyik vendégnek eszébe jutott, hogy ő is tud politizálni. Hogyne! mikor a függetlenségi körnek választmányi tagja. Természetesen olyan bántó hangon beszélt, amin saját pártjabeliei is megütöközhettek. Leszidta azokat is — a kikkel együtt szokott politizálni.

— **Vasuti előmunkálati engedély.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter legutóbb előmunkálati engedélyt adott ki egy év tartamára; a szászsebesi m. kir. erdőhivatalnak a gyulafehérvári — zalatnai helyi érdekű vasut Ompolygalacz állomásától Fenes község érintésével a Fenespatak völgyében vezetendő mintegy 18,2 kilométer hosszú fővonalból és ezen vonalból a 13—14., illetve a 17-ik kilométerből kiágazólag 2,2, illetve 5,2 kilométer hosszú szárnyvonalból álló keskeny nyomtávú gőzüzemű erdei iparvasutára.

— **Az Edison fényjáték színház** mai előadásai műsorában folytatja „A vaskéz” című detektív történet II. részét 3 felvonásban. A műsor sorrendje: 1. Pathé Ujság, a világesemények újdonságait hozza, 2. Gimpli mint ruhatáros, bohózat, 3. Bűn és bűnhődés, a szezon legmeghatóbb slágere. Művészileg játszott társ. dráma 2 felvonásban. Előadja Páris legjobb sziművészei, 4. A rossz szomszédok, 1 felv. amerikai vígjáték, 5. A vaskéz II. része, felülmúlhatatlan detektív történet 3 felv. 6. A rendőr boszúja, kitűnő bohózat, 7. Pali és a matematika, remek vígjáték.

— **Uj bányák.** A torda—abrudbányai vasut mentén új bányák üzembe hozhatóságával meglehetősen jó keresetforrás nyílt meg a vidék számára. Például Várfalván új gipszgyár létesült. Borréven 300 ezer métermázsa vassalakot bányásznak. Az évszázadok előtt kiégett salakban 40% a vastartalom. Naponként 10—12 vagonnal szállítják a resiczai állami vasműveknek. Aranyosbányán aranyércz van, továbbá kitűnő minőségű márvány is található.

— **Gyógynövények ismertetése.** Serényi gróf földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy kolozsvári gazdasági akadémián július 29-től aug. 6-ig lelkészek és tanítók részére, a gyógynövények termelése, szedése, szállítása és értékesítése ismeretének terjesztésére tanfolyam tartassék.

— **Csodarabbi Kolozsvárott.** Csütörtök este óta érdekes idegen tartózkodik Kolozsváron. — Egy messze földről jött „csodarabbi” az idegen, akinek ott tartózkodása valóságos népvándorlás keltett a Széchenyi-téren, a „kolozsvári zsidónegyedben”. Az orthodox hitközség magas vendégét ugyanis a Széchenyi-tér 37. számú házában szállásolták el a nagyszámu tisztelői, akik hihetetlen rajongással, tisztelettel veszik körül a mindentudó, jövőbe látó főpapot. A csodarabbi a galicziai Neuszandlertől való, fia a híres szialjai rabbinak, Öreg, 70 éves ember, nagy tudással, tapasztalattal rendelkezik és ezzel magyarázható meg az a lelkesedés, rajongás, mellyel mindenütt körülveszik. A Széchenyi-téren valóságos népvándorlás van, százsámu toulgnak az emberek a csodarabi lakása előtt. Mindenki tanácsért akar hozzá fordulni és tanácsot kérnek tőle minden elképzelhető ügyben. A csodarabbi tanácsai állítólag aranyat érnek, de hogy ő maga azt szed a tanácsok után, azt azok mondják, akik meglátogatták. . . Drága fehér selyem kaftán van rajta, fehér harisnyában, arannyal himzett fehér kalapban ül és fogadja látogatóit. A látogatók a legnagyobb tisztelettel közelednek feleje, nemcsak asszonyok, hanem férfiak is — tiszteletük kifejezéséül — kezét csókolnak. A rabbi minden hozzá intézett kérdésre választ ad, ellátja tanácsal a hozzá fordulókat, akik viszont — tehetségük szerint — ezt meg is fizetik. A szegények azonban felvannak mentve — a fizetés alól. . .

— **„Maros-Vásárhely Lexikon.”** Jókora, testes kötetet kaptunk ma az amerikai gyorsasággal fejlődő Maros-Vásárhelyről. Helyi Lexikon ez, mely 15 ivon, 118 cikkben a város történelmi, nevezetesebb egyleteit közintézetit és ama kiváló férfiak életrajzát és munkásságát ismerteti, kiknek nevével a város utozai elkereszteltettek. Az első ilyen mű, mely hazánkban s talán nagyobb területen is eddig megjelent. Közvetlen vonatkozással leginkább csak a helyiek és onnan elszármazottakra bír, de azért igazi élvezettel és érdeklődéssel olvashatja mindenki, aki e roham-léptekkel haladó derék székely várost megismerni óhajja. A számos képekkel illusztrált mű ára 1 korona 20 fillér, térképpel 2 korona, mely összeg előzetes utalványozása ellenében a könyvet postán küldi meg Szentgyörgyi Dénes szerkesztő. Melegén ajánljuk a könyvbarátok figyelmébe ez érdekes munkát.

— **A budapesti állatkertnek** hat elefántja van. Sehol más állatkertben ennyi nagy állatot együtt látni nem lehet. Ezek közül az egyik a hírhedt óriás, a Sziam, amely időnkint dühöngeni szokott; a „Kuba” az általános kedvelt lovagló elefánt, amelynek hátán körsétára lehet indulni az Állatkertben; a harmadik nagy elefánt a „Bébi” szintén szolid és czirkuszmutatványokal mulattatja a néző közönséget; a félig kinőtt, most 7 éves „Traján” szintén lovaglásra van betanítva; ez azonban csak gyerekeket hord körül a nyergén. Az ötödik, a hat éves „Fatuma” még iskolába jár, kicsit nehezen tanul és nem szereti, ha a nyergét a hátára teszik. Legérdekesebb a három éves „Nelli.” Ezt az Állatkert ajándékba kapta, mert beteg volt; reuma kinozta, állani sem tudott a lábán, dagadt volt minden térde csuklója. Az elmúlt télen hideg istállóban tartotta régi tulajdonosa a czirkuszban és csuza kapott. Az állatkert

igazgatója rendszeres gyógykezelést rendelt neki. A fővárosi Artézi-fürdőből naponta vizet hozatott és fürösztette, Jencs-féle flujddal dörzsöltette, azután bepólyáztatta, hogy izzadjon. Nehéz sor volt ez a kura, sokszor trombitálva panaszkodott és szomorodott is érte a szegény tehetetlen kis elefánt. Azonban használt a gyógyítás. Két hét múlva már Nelli kisasszony vigan ugrált és szaladgált. Most már maga kéri korán reggel a langyos fürdőt és alig akar kijönni a vízből. Ez a kis elefánt, ha teljesen felépült, könyvtáros lesz az állatkertben. Kis szekeret fog körül huzni a délelőtti órákban az állatkertben és ezen szép könyvek lesznek, amiket kölcsön vehet mindenki, aki ott olvasni akar. Ez a mozgó könyvtár természetesen kellő ellenőrzés alatt fog állni, nehogy valami buzgó olvasó elemelhessen egy pár könyvet az Állatkertből.

— **A milliomos fia.** Sebők Zsigmond, új regénye mind szélesebb körű érdeklődést kelt a Jó Pajtás-ban. Vidám és megható fordulatai, kitűnően megrajzolt alakjai, a budapesti gyermekeletből való levegője révén ez lesz a legkitűnőbb magyar gyermek-regények egyike s a Jó Pajtás olvasói máris nagy gyönyörűséggel olvassák. A magyar gyermekek e kedves lapjának legújabb, május 18-iki számába a lap főmunkatársa, Benedek Elek irt verset, Szabóné Nógáll Janka elbeszélést, Mauks Kornélia befejezi érdekes meséjét, Schönplün Aladár kedves cikket irt, Seress Imre tréfas versikeket ad, Keményffy Jenő szép képet rajzolt, Zsiga bácsi mulattató mókáinak egyikét mondja el, Rákosi Viktor folytatja pompás regényét, a rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, fél évre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala Budapest IV., Egyetem-utca 4.

A kiadóhivatalban megtudható czimen

zongoraoktatást

jutányos díjazás mellett nyerhetnek kezdők és haladók. 125 3—3

A japánok gyakorlati érzéke
azonnal felfigyeltek az új „BERSON”
gummisarok
számos előnyeit!

Ferdőre taposás, kislálás, fáradtság, az idegek rázkódtatása kizárva!
Bersonművek Budapest, VII.

KÖZGAZDASÁG.

Az állami kertészetekbe munkások fogadtatnak fel abból a célból, hogy egy-két év felforgása alatt a munkások a fagondozásban és a gyümölcsösomagolásban, vagy a zöldségtermelés különböző módzataiban a kellő gyakorlati jártasságot megszerezvén, mint gyakorlott munkások munkavezetőkül az állami kertészeti telepeken, vagy magánosok kertészeiben alkalmazhatók, vagy községek részére mint vándor fagondozók ideiglenesen átengedhetők legyenek.

A mennyiben a zöldségtermelésben kiképzést nyert egyének csoportokban összeállva közös termelésre hajlandók lesznek, őket az egyes városok mentén való letelepedésben külön zöldségtelepek beállításában államilag is támogatni fogja a földművelésügyi miniszter.

A kiképzés folyama alatt az ily állandó munkások a kiképzési telepen minden napszámot teendő végezni kötelesek és pedig a telepen folytatott üzem természetének megfelelően a munkaidő külön korlátozása nélkül. A munkaidő rendszerint napkeltétől naplementéig tart. Felvételi kellékek:

- nőtenség, a magyar nyelv bírása, legalább 17 éves, legfeljebb 30 éves életkor;
- ép, erős testalkat, szervezet, valamint fertőző betegségektől mentességet igazoló orvosi bizonyítvány;
- községi erkölcsi bizonyítvány a folyamodó tartózkodási helyéről.

A kiképzés ideje alatt a munkások minden munkanap napszám és ellátás fejében személyenként és naponként 3 K napszámért kapnak, mely kéthetenként, illetve időközi elbocsátás esetében az elbocsátáskor fizetettik ki.

Ezen munkások napszámoknak tekintetnek és erre való tekintettel azon munkások, kik a gyakorlati kertészeti teendőkben megfelelő előmenetelt nem tennének, vagy ellenük bármely okból kifogás merülne fel, 3 napi felmondás mellett elbocsáthatók, anélkül, hogy e miatt bármilyen igényt támaszthatnának.

Felvétel végett 1 K-ás bélyeggel ellátott kérvénnyel a m. kir. földművelésügyi miniszterhez kell folyamodni. A kérvényben a folyamodó munkásnak meg kell jelölni, hogy

a kertészet melyik ágában (zöldségtermelés, vagy gyümölcsstenyészés) kíván foglalatzkodni.

A kérvényt legkésőbb 1913 évi október hó 1-ig kell benyújtani, vagy közvetlenül a földművelésügyi ministeriumnál, vagy pedig az illető község előjáróságánál, mely tartozik a beérkező kérvényeket felettes hatósága útján a földművelésügyi ministeriumhoz a fenti időpontig felterjeszteni.

8813—1913. sz.

Temesvári vásár-hirdetés.

Az idei Pünkösdi országos vásár

folyó évi május hó 29-étől bezárólag június hó 2-áig fog megtartatni. Mindenféle állat felhajtása az országos vásárra május hó 29-étől, csütörtökön reggeli 5 órától kezdve meg van engedve.

Temesvárott, 1913. évi április hó 24-én.

A városi főkapitányságtól:

146 1—2 v

Beé Ferencz, főkapitány.

1305—1913 (kv. sz.)

Árverési hirdetményi kivonat.

A vizaknai kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság bözhírré teszi, hogy a Vizaknai takarékpénztár részvénytársaság végrehajtónak Sajta János a Jánosé oláhögati lakos végrehajtást szenvedett elleni végrehajtási ügyében a kérelem következtében a végrehajtási árverés 150 kor. tőke, ennek 1911. szeptember 9. napjától járó 6% kamata, eddig összesen megállapított 47 kor. 70 fillér per- és végrehajtási költség, valamint ezen árverési kérésért ezuttal megállapított 24 korona és a még felmerülő költségek, valamint esatlakozottanak kimondott Rotár Pál a Maftéjé 198 kor., Prodea János 39 kor. 20 fill., Opris Mózes és társa 119 kor. 40 fillér és járulakainak kielégítése végett az 1881. LX. t.-ez. 144. §. alapján és a 146. §. értelmében a gyulafehérvári kir. törvényszék és a vizaknai kir. járásbírósg területén levő az oláhögati 296. sz. tjkvben A + 17—25. rsz. 752, 753, 754, 1202, 1616, 1680 2186, 2988, 2989, 3916, 3917, 3918. hrsz. a. foglalt ingatlanoknak a Sajta János a Jánosé nevében álló 2/100 részére 480 kor. 56 fillér, továbbá a Sajta János a Jánosé nevére 332. sz. tjkvben A + 2. rsz. 622, 623. hrsz. a. felvett ingatlanokra 399 koronában megállapított kikiáltási árban, de a 622, 623. hrsz. ingatlanra a C. 20. a. Sajta Szóra a Petris javára bekebelezett haszonélvezeti jog fenntartásával elrendeltetik.

Az árverés megtartására határnapul 1913. július hó 26. napjának d. e. 10 órája Oláhögati község házához kitézetik a hivatalos órák alatt a tkvi hatóság s a fenti község házában megtekinthető alábbi feltételek alatt:

- Az árverésen a hirdetményben körülírt ingatlanok a kikiáltási ár kétharmadánál alacsonyabb áron el nem adatnak és a vevő a bánatpénzt a Vhn. 25. §-ban említett esetben kiegészíteni köteles.
- Az árverési szándékozók az 1908. évi XLI. t.-ez. 21. §-ában említett kivétellel tartoznak az ingatlanok becsértékének 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t.-ez. 42. §. szerinti óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kezéhez letenni, vagy a 140. §. értelmében a bíróságnál történt elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.
- Vevő tartozik a vételár 3 egyenlő részletekben 30, 45 és 60 nap alatt, minden egyes árverési részlet után az árverés napjától számított 5% kamatokkal együtt szabályszerű kérvény mellett a helyi m. kir. adóhivatal, mint bírósági letéti hivatalnál befizetni.
- A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.
- Vevő köteles az ingatlanokat terhelő és az árverés napját követő esedékes adókat és átruházási illetékeket viselni.
- Vevő a megvett ingatlanok birtokába az árverés jogerőre emelkedése napján lép és ezeknek haszna és terhe ezidőtől őt illeti.

7. Vevőnek a vételi bizonyítvány az árverés napjától számított 15 nap alatt csak akkor adatik ki, ha utóajánlat nem tétetett.

8. A tulajdonjog vevő javára csak a vételár teljes lefizetése után fog hivatalból elrendeltetni.

9. Ha vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tesz, a vételárát be nem fizeti, érdekelt felek bármelyikének kérelmére az 1881. évi LX. t.-ez. 185. §. szerint vevő veszélyére és költségére bánatpénzének elvonulása mellett újabb árverés fog elrendeltetni.

A kir. járásbírósg mint tkvi hatóság.

Vizakna, 1913. évi április hó 15-én.

Fehrentheil,

kir. járásbíró.

A kiadvány hitelűl

Sisszel,

tkkvezető.

143 1—1

Haszonbérbeadó

1914. év január hó 1. napjától 6 évre:

Nagyenyed határában 180 kat. hold kitünő minőségű szántó és réti kaszáló egy tagban, tanyai berendezéssel.

Tejgazdaság beállítására kiválóan alkalmas.

Feltételek megtudhatók Nagy Pál főszolgabírósnál Nagyenyeden.

148 1—4

586—1913. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-ez. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a balázsfalvi kir. járásbírósg 1905. évi V. Sp. 37/5. számú végzése következtében Dr. Nesztor Lőrincz ügyvéd által képviselt Consum részvénytársaság 916 kor. 07 fill. s jár. erejéig 1906. évi március hó 19-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felül foglalt és 1780 kor. becsült következő ingóságok, u. m. 1 garnitúra szalonbutor, zongora, 2 drb. fehér sertés stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a balázsfalvi kir. járásbírósg 1906-ik évi V. 95/4. számú végzése folytán 916 kor. 07 fill. tőkekövetelés, ennek 1904. évi január hó 1. napjától járó 5% kamatai, és eddig összesen 89 kor. 47 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Balázsfalván 1913. évi május hó 29-ik napjának délutáni 3 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-ez. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtovább ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatják s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-ez. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Balázsfalva, 1913. évi május hó 14. napján.

Szigethy,

kir. bír. végrehajtó.

147 1—1

Olcsó vendéglői-üzlet bérlet.

Verespatak nagyközségben (3450 lélek) a piac főhelyén — házilag kezelt — „Korlátlan italmérési joggal egybekötött emeletes kőház” vendégszobákkal — családi okok miatt — 6 évre olcsón bérbeadó. A földszinten 2 üzlethelyiség s pincze, emeletén 3 szoba és 1 konyha van verandával.

Értekezhetni: Harmath Lajossal, Balázsfalván.

149 1—2

Eladó

egy jó karban levő Wagner-féle
**cséplőgép-garnitúra, egy egy-
köves benzín-malom és egy
teljes üzleti berendezés.**

Értekezhetni: **Fuchs Nándornál,
Gyulafehérváron.** 141 3-3

228-1913. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-oz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbíróságnak 1913. évi 11257. számú végzése következtében dr. Müller Zoltán ügyvéd által képviselt Márer és Weiszberger javára 456 K. s jár. erejéig 1913. évi február hó 5-én fogatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 1520 koronára becsült következő ingóságok, u. m. 3 tehén, 3 borjú, 1 bika nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbíróság 1913-ik évi V. 139. számú végzése folytán 456 kor. tőkekövetelés, ennek 1912. évi november hó 4. napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen bíróság már megállapított költségek erejéig, Tompaházán az előjárás házául leendő megtartására 1913. évi május hó 27-ik napjának délelőtti 9 óra határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-oz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-oz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyenyeden, 1913. évi április hó 28. napján.

Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

144 1-1

412-1913. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-oz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíróságnak 1913. évi 1529 számú végzése következtében Dr. Müller Zoltán ügyvéd által képviselt Tóvisi takarékpénztár javára 380 kor. s jár. erejéig 1913. évi március hó 17-én fogatosított kielégítési végrehajtás után lefoglalt és 730 koronára becsült következő ingóságok, u. m. 2 tulok, 8 juh, 1 tehén nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbíróság 1913-ik évi V. 194/4. számú végzése folytán 380 kor. tőkekövetelés, ennek 1913. évi január hó 8. napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltódíj és bíróság már megállapított költségek erejéig Paczalkán az előjárás házául leendő eszközzésére 1913. évi május hó 27-ik napjának délutáni 2 óra határidőül kintüzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-oz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés

mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén a becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-oz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyenyeden, 1913. évi április hó 28. napján.

Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

145 1-1

KOLLARIT- BÖRLEMEZ

kaucsuk kompozícióval bevont ruganyos, viharbiztos és időtálló szagtalan fedéllemez. **A jelenkor legjobb tetőfedéllemeze.**

VÉGTELENÜL TARTÓS.

Régi zsindeletetők átfedésére kiválóan alkalmas. — Sem mázolni, sem mészlével bekenni nem kell.

Nagyenyeden kapható:
Schoppelt és Bauer vaskereskedőknél

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

<p>Résztvénytőke</p> <h3 style="margin: 0;">600.000</h3> <p style="margin: 0;">korona.</p>	<p>Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüintézetek részvényeire.</p> <p>Vásárol és elad értékpapírokat.</p> <p>Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értéket kevés őrzési díj mellett.</p> <p>Idegen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.</p> <p>Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.</p> <p>Állandó betétet a legkedvezőbb kamatláb mellett fogad el.</p>	<p>Tartalékalap</p> <h3 style="margin: 0;">400.000</h3> <p style="margin: 0;">korona.</p>
<p>Az intézet hivatalos órái hétköznapokon: délelőtt 9—12 óráig, délután 3—4 óráig.</p>		<p>Üzletfeleink részére telefon bevezetve 14. szám alatt.</p>

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu Portland-Cementet ajánl olcsó áron a

PORTLAND-CEMENT-gyár Kugler és Társai

Brassóban.

Itt helyben kapható Klemm Pál czégnél Szentkirály-
uteza 128. szám és Márer és Weiszberger czégnél.

